

Buôn lậu, tham nhũng và hối lộ là những căn bệnh ác tính làm hại nhiều thế hệ, nhiều nước từ ngàn xưa. Lòng tham và sự mê hoặc của đồng tiền đã làm cho một số người bất chấp đạo lý, dục luận và cả đến giá treo cổ. Ở các nước phát triển, khi nói đến buôn lậu thường là buôn lậu qua biên giới (cross border smuggling), buôn lậu những mặt hàng quốc cấm như vũ khí, chất nổ, ma túy, tài sản văn hóa quốc gia... Buôn lậu chỉ sống được và sống lâu khi có bà đỡ là hối lộ, tham nhũng và nhất là bộ máy hành chính quan liêu, đặc quyền đặc lợi, độc quyền kinh tế. Thế giới buôn lậu khác với thế giới tội ác ngầm trong bóng tối vì nó được bộ máy hành chính, một số quan chức nhà nước và công cụ bạo lực hỗ trợ. Vì vậy nếu thiếu những chính sách và chiến lược cơ bản, những biện pháp kiên quyết, triệt để và đồng bộ thì việc chống buôn lậu chỉ mang lại những kết quả rất hạn chế.

NHỮNG LỢI THẾ CỦA GIỚI BUÔN LẬU

Giới buôn lậu biết tận dụng những quy luật kinh tế và khai thác tối đa những yếu kém về mặt quản lý kinh tế của nhà nước như:

Nắm bắt cung cầu và cân bằng giá cả: Họ tiếp thị giới và nắm vững thị hiếu của người tiêu dùng, biết đánh vào tâm lý ham dùng đồ ngoại, giá rẻ hơn hàng nội địa, bao bì mẫu mã hấp dẫn hơn; nhanh chóng thay đổi giá bán và từng lô hàng, chủng loại hàng.

Sức dụng lực lượng lao động: Giới buôn lậu biết cách khai thác sức lao động của số đông dân nghèo, đội quân thất nghiệp và tầng lớp có thu nhập thấp làm công cụ vận chuyển và phân phối hàng hóa. Vì lý do mưu sinh nên đội ngũ này đã tiếp tay đắc lực cho hoạt động buôn lậu. Những đội quân cứu vãn ở vùng biên giới, nối đuôi nhau chuyển hàng ở đại đa phần ảnh hưởng một thực trạng tiêu biểu cho tình hình buôn lậu ở nước ta.

Hạch toán kinh tế: Khi quyết định bỏ vốn đi buôn lậu, các trùm buôn lậu đã hạch toán giá thành sản phẩm kỹ lưỡng và chắc chắn có lời to. Trong khoản hạch toán đó, tất nhiên không thể thiếu những khoản tiền hối lộ, quà biếu và

dự phòng chạy chọt nếu bị bắt. Có thể tóm gọn như sau:

Giá bán hàng buôn lậu = giá mua hàng + phí lưu thông + phí hối lộ + phí hoa hồng tiêu thụ + vận chuyển bốc xếp + lãi vay.

Trong khi những nhà máy và cơ sở sản xuất trong nước chịu đủ mọi áp lực trong việc tính toán giá thành sản phẩm như lương bổng, đầu tư máy móc thiết bị, nguyên vật liệu, lãi vay và nhất là thuế thì điều hiển nhiên là giá bán hàng nội địa sẽ cao hơn giá hàng lậu.

Huy động vốn và tài nguyên: Chính sách đầu tư trong nước còn hạn chế, chính sách lãi suất tín dụng phức tạp và kém năng động chưa thu hút được nguồn vốn nhân rồi khổng lồ nằm trong dân cư. Theo ước tính của Viện khoa học tài chính cho biết nguồn vốn gồm tiền, vàng, ngoại tệ (chưa tính đá quý) trong nhân dân quy ra được từ 8,5 tỉ đến

NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỀ XUẤT

Buôn lậu là làm giàu và mưu sinh bất chính. Bằng cách làm cho mọi người dân yên tâm sinh sống, làm ăn và có nhiều cơ hội làm giàu trong khuôn khổ của luật pháp sẽ góp phần tích cực vào việc chống buôn lậu. Tuy vậy, buôn lậu vẫn luôn luôn kích thích lòng tham không đáy của một số người. Thu hẹp tối đa những lợi thế của giới buôn lậu chính là những giải pháp cơ bản đẩy lùi hoạt động buôn lậu.

1. Tinh giảm biên chế các cơ quan thật gọn và có hiệu quả, thực hiện "dịch vụ một cửa". Thi tuyển và đào tạo nhân tài, có chế độ đãi ngộ thích đáng những người có tài. Hủy bỏ mọi sắc lệnh, qui định trùng lặp, gây khó khăn cho sản xuất, kinh doanh.

2. Chống buôn lậu, tham nhũng và hối lộ phải đồng bộ, khởi đầu từ chính sách khuyến

cung cố cơ quan kiểm toa quốc gia. Nghiên cứu thành lập Tổng cục bảo vệ an ninh kinh tế quốc gia. Lập chế độ lương bổng và khen thưởng xứng đáng cho cán bộ, chiến sĩ và người dân có công phá hiện những vụ án kinh tế. Trách cấp suất đời cho gia đình những người hy sinh vì sự nghiệp bảo vệ kinh tế quốc gia.

6. Chuyên nghiệp hóa từng phần tiến đến toàn phần các đại biểu quốc hội. Quốc hội cần thành lập những ủy ban đặc trách về phát triển kinh tế, luật pháp kinh tế, bảo vệ kinh tế để giám sát hoạt động của các cơ quan kinh tế nhà nước.

7. Chống buôn lậu phải đi đôi với việc chống tham nhũng và hối lộ. Xây dựng chính sách tiền lương hợp lý và phụ cấp để các viên chức nhà nước tận tụy với nhiệm vụ, công vụ từ. Chế độ đào tạo và bổ nhiệm tập trung thống nhất từ các học viện quốc gia. Nghiêm cấm tình trạng cục bộ, bè phái địa phương.

Cuộc đấu tranh chống buôn lậu ở nước ta đang diễn ra quyết liệt. Mặt trận chống buôn lậu sôi động, nóng bỏng và có cả đổ máu. Cuộc đấu tranh này không thể giải quyết một sớm một chiều trên những trận địa biên giới, cũng như tại những hang ổ buôn lậu trong nước. Buôn lậu và tham nhũng cấu kết chặt chẽ với nhau, phá hoại sự ổn định và công cuộc xây dựng đất nước, đặc biệt đối với một đất nước còn chưa thoát khỏi những khủng hoảng kinh tế như nước ta. Điều đó đòi hỏi bản lĩnh và tài năng của nhà cầm quyền, những người thi hành công vụ và sự chung sức chung lòng của toàn xã hội. Những đề xuất nêu trên chỉ mang tính chất gợi ý tham khảo. Đi vào thực tiễn, chắc hẳn còn nhiều vấn đề phong phú, sâu sắc cần được mổ xẻ nghiêm túc và giải quyết thấu đáo. Điều quan trọng là những biện pháp cấp bách ngăn chặn qui mô lan rộng của buôn lậu. Đồng thời cải tổ sâu rộng nền kinh tế của đất nước, từng bước thu hẹp lợi thế và phạm vi hoạt động của buôn lậu cũng như mở ra những con đường làm giàu chính đáng, hợp pháp cho mọi thành phần trong xã hội ♣

SUY NGHĨ VỀ NẠN BUÔN LẬU VÀ CÁC GIẢI PHÁP KINH TẾ

KS. TRẦN MINH THÔNG

10 tỉ đô-la. Giới buôn lậu tìm thấy ở đây một thị trường vốn vững mạnh, nuôi dưỡng hoạt động buôn lậu lâu dài. Hơn nữa họ lại tận dụng những phương tiện vận chuyển của nhà nước như xe cộ, xe lửa, máy bay, tàu thủy và sự bảo đảm "đầu tư buôn lậu" của một số cán bộ thoái hóa, kém phẩm chất ở một số cơ quan nhà nước.

Nạn tham nhũng và hối lộ: Những kẽ hở của luật pháp cùng với tham nhũng và hối lộ là mảnh đất màu mỡ cho giới buôn lậu ung dung khai thác. Khi pháp luật chưa nghiêm minh, vô tư, bộ máy tòa án còn thiếu công bằng, bao che cho kẻ phạm tội thì giới buôn lậu vẫn còn tung hoành trong việc săn tìm những lợi nhuận to lớn.

khích phát triển sản xuất kinh doanh, tạo công ăn việc làm cho người dân, ưu đãi và giảm thuế cho những xí nghiệp chế tạo được những sản phẩm cạnh tranh được với hàng ngoại.

3. Chính sách đầu tư cần mở rộng trong và ngoài nước. Cần đổi khả năng tiêu thụ và năng lực của đất nước, định hướng tiêu thụ sản phẩm. Sản xuất tại chỗ các hàng hóa phù hợp với thị hiếu của người dân.

4. Xử lý mạnh dạn và nghiêm khắc các vụ án kinh tế còn tồn đọng. Rà soát và thanh lọc mạnh mẽ bộ máy quản trị-kiểm soát kinh tế song song với cách mạng hành chính và tư pháp.

5. Vi tính hóa hệ thống báo cáo, thống kê-xây dựng và